

Centraal Planbureau

CPB arbeidsmarktmonitor mei 2020

Een overzicht van de meest recente cijfers van een groot aantal arbeidsmarktvariabelen, zoals de werkgelegenheid, werkloosheid en het aantal openstaande vacatures.

Achtergronddocument bij de coronapublicaties over de arbeidsmarkt.

CPB Achtergronddocument

Jos Ebregt, Egbert Jongen, Bas Scheer

mei 2020

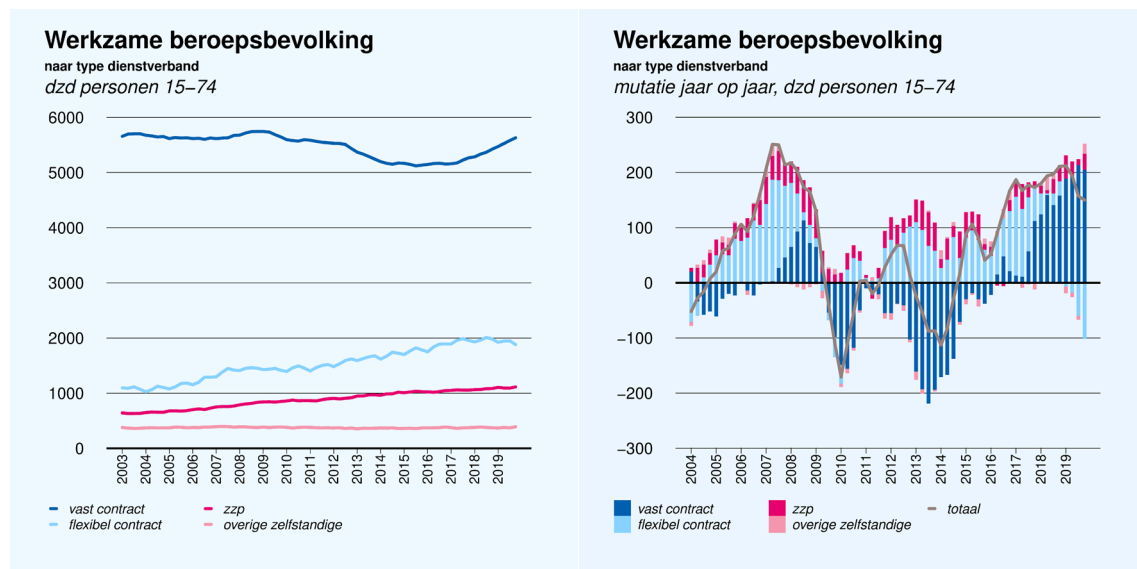
1 Inleiding

De CPB arbeidsmarktmonitor geeft een overzicht van de meest recente cijfers van een groot aantal arbeidsmarktvariabelen, en het verloop in de afgelopen decennia. De monitor wordt eens per maand geactualiseerd met cijfers van het CBS en het UWV en dient als achtergrondinformatie bij de CPB-ramingen en coronapublicaties over de arbeidsmarkt.

2 Werkgelegenheid

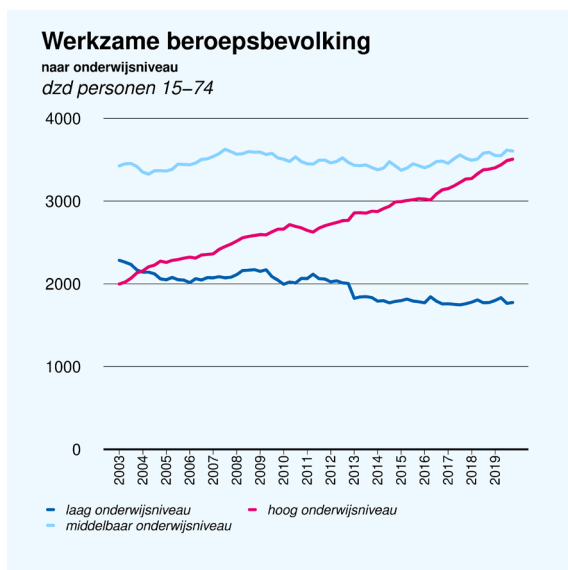
2.1 Aantal werkenden

Figuur 2.1 Aantal werkenden naar type dienstverband

Bron: Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

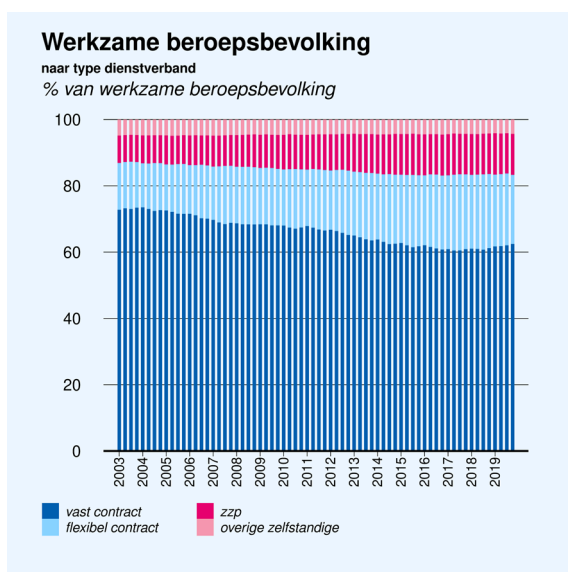
Figuur 2.2 Aantal werkenden naar onderwijsniveau

Bron: Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

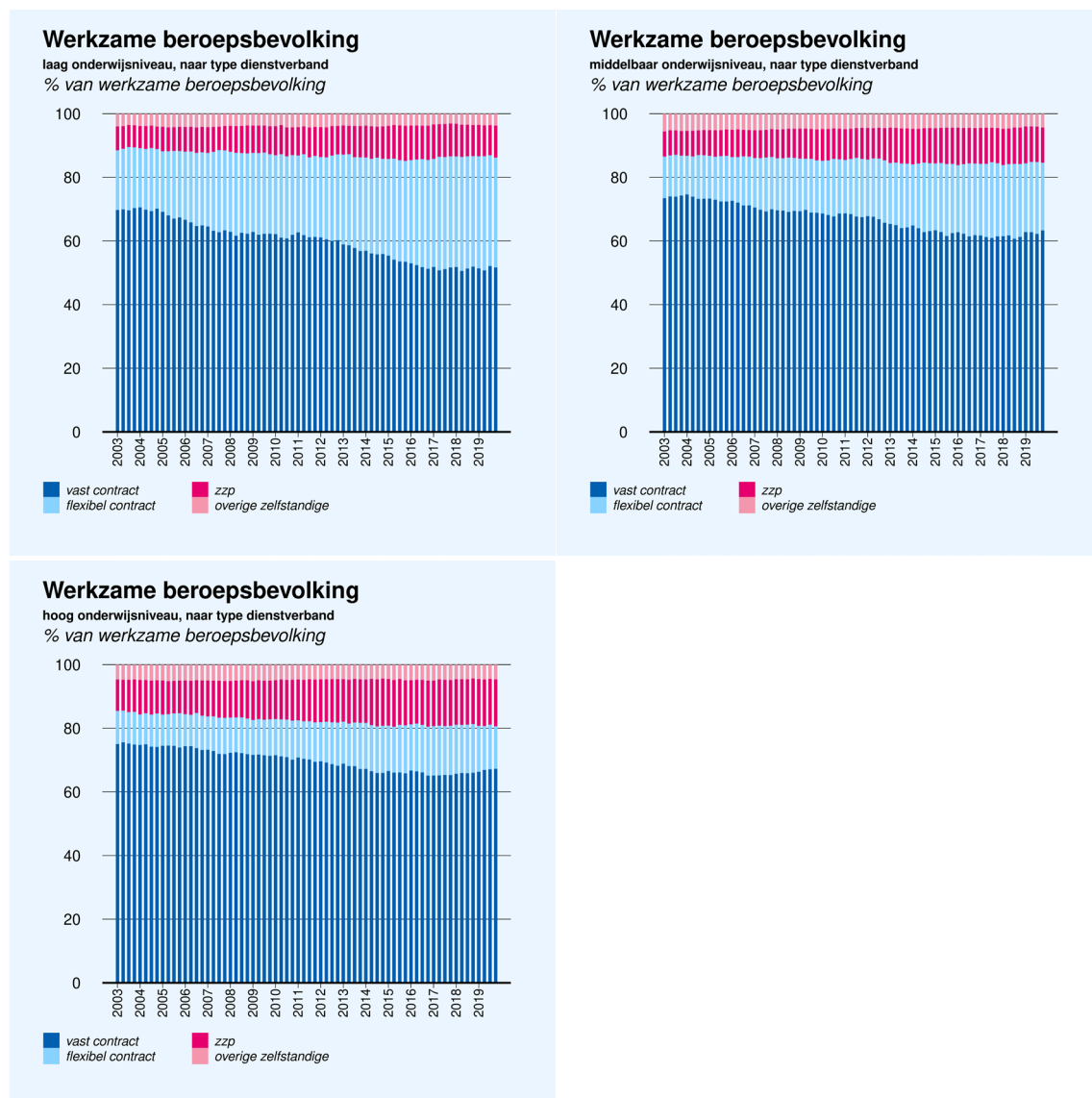
2.2 Aandeel werkenden naar type dienstverband

Figuur 2.3 Werkzame beroepsbevolking totaal

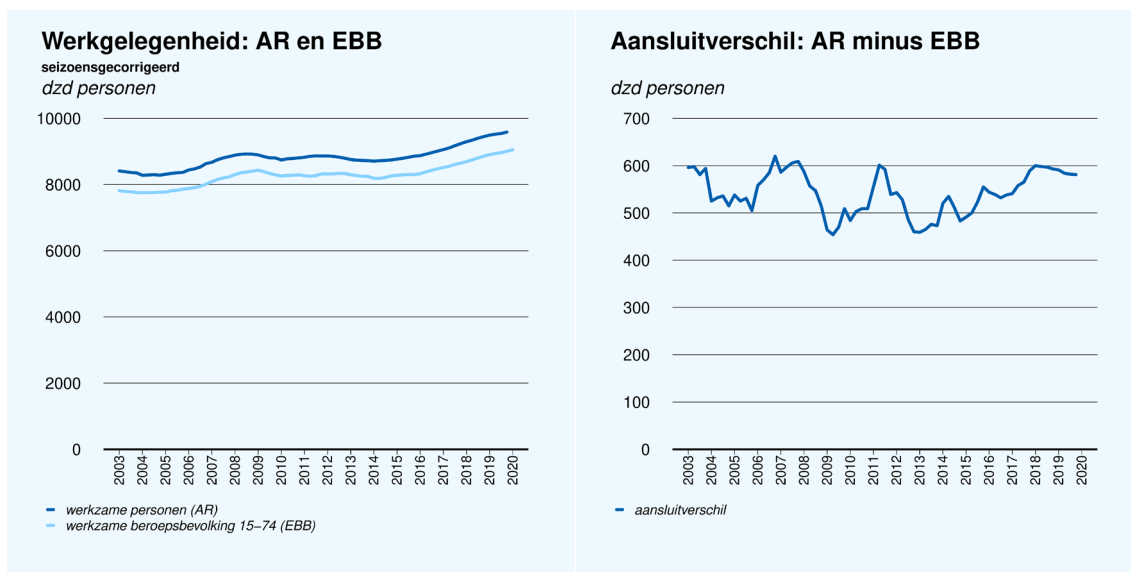
Bron: Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

Figuur 2.4 Werkzame beroepsbevolking naar opleidingsniveau

Bron: Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

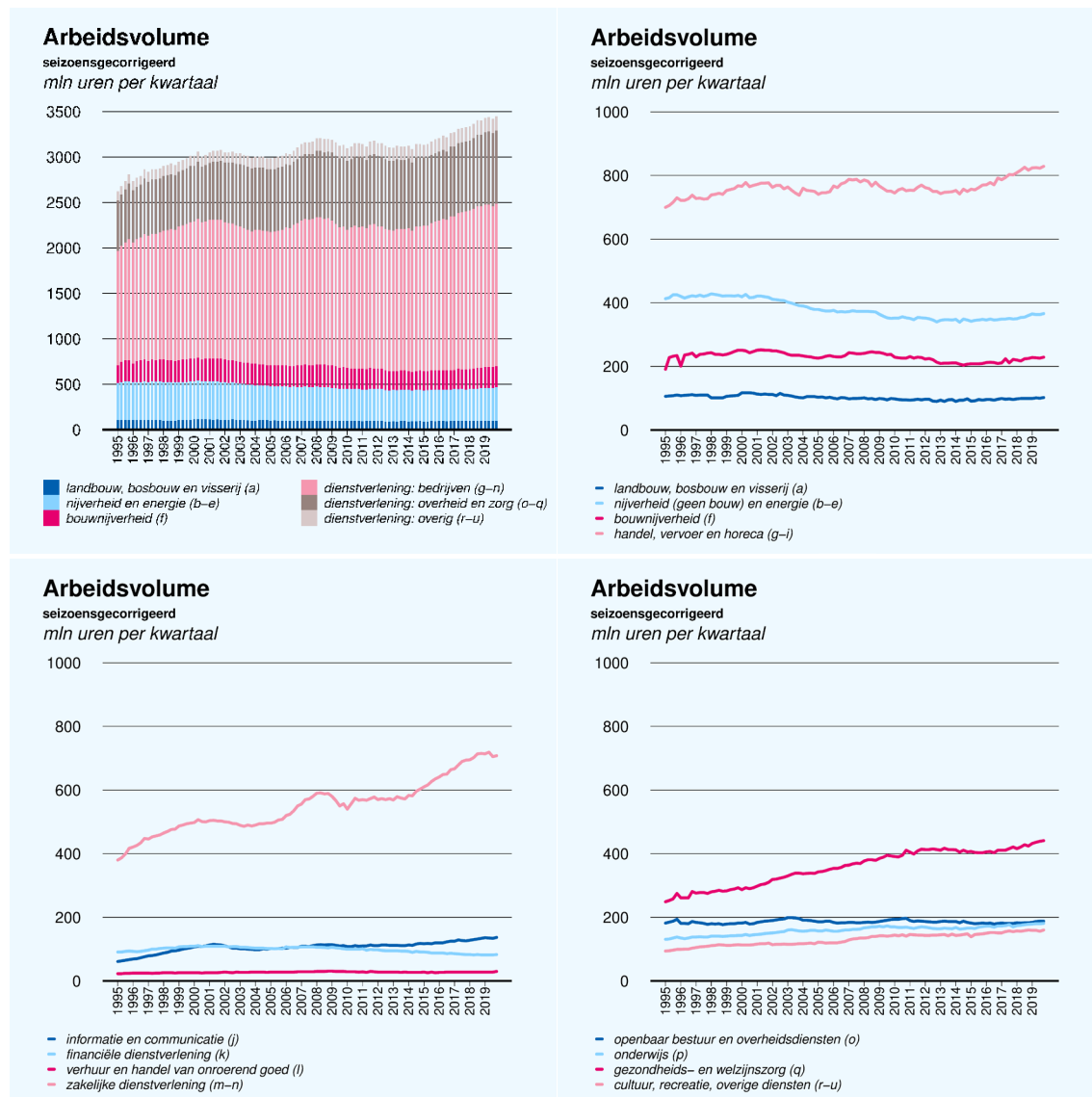
Figuur 2.5 Werkgelegenheid

Bron: Arbeidsrekeningen (AR) en Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

2.4 Werkgelegenheid in uren

Figuur 2.6 Arbeidsvolume naar sector

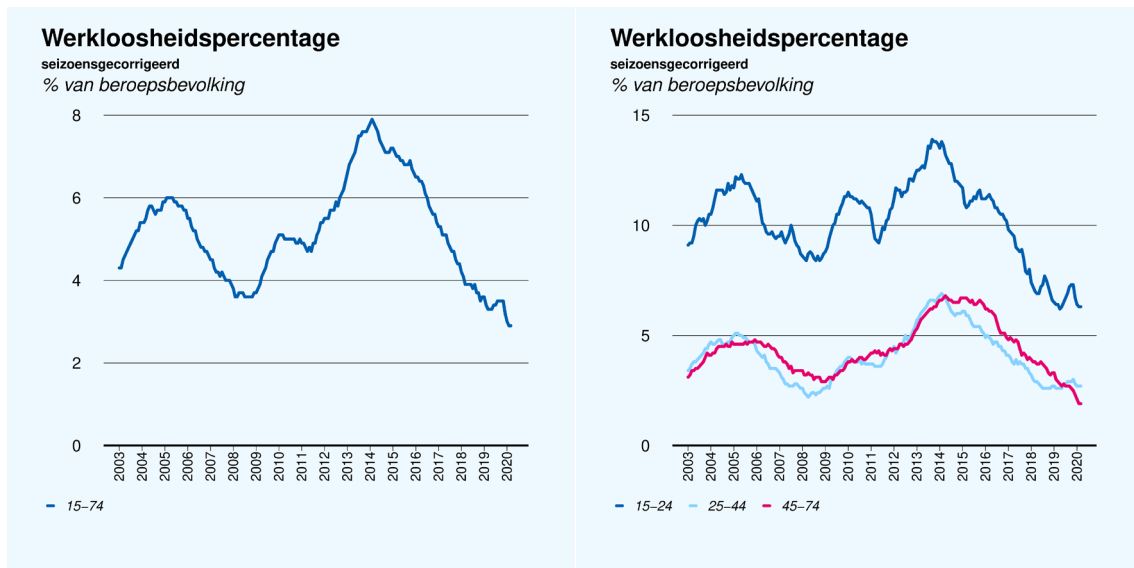

Bron: Arbeidsrekeningen (AR), CBS.

3 Werkloosheid

3.1 Totaal en naar leeftijd

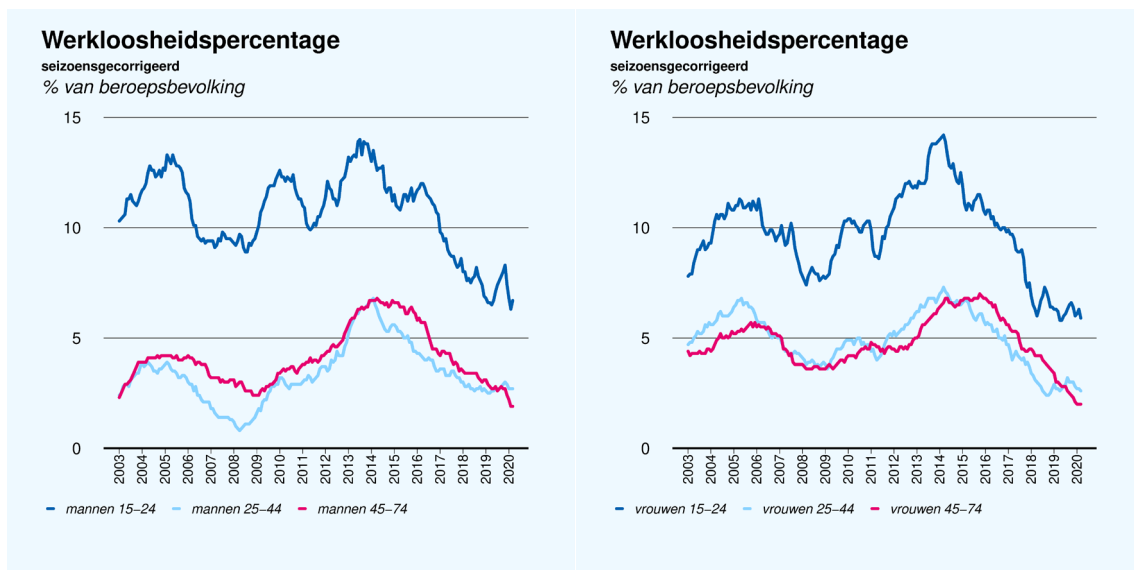
Figuur 3.1 Werkloosheidspercentage totaal en naar leeftijd

Bron: Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

3.2 Naar leeftijd en geslacht

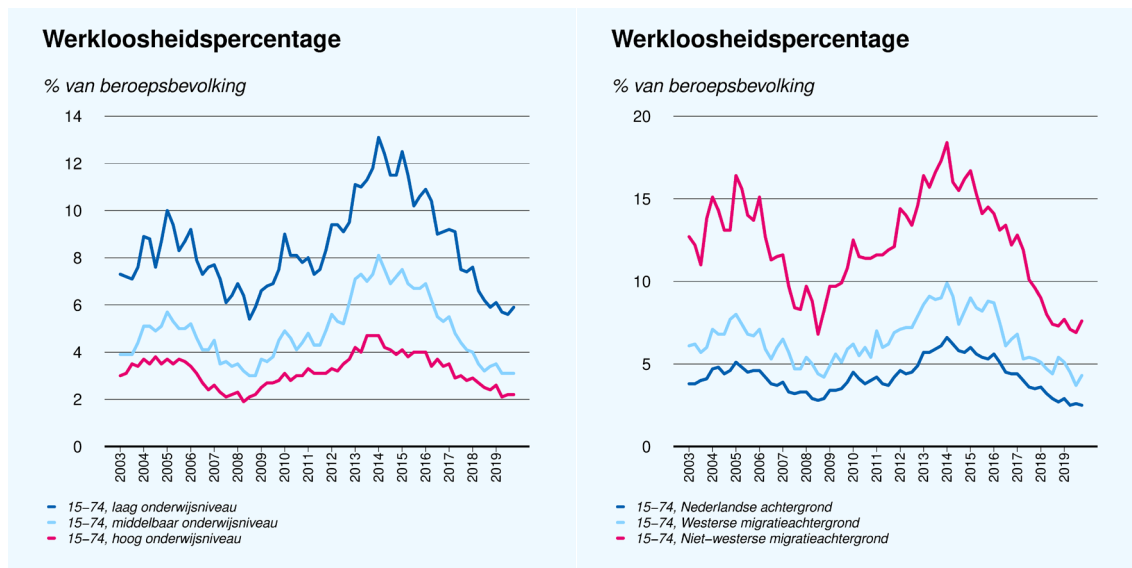
Figuur 3.2 Werkloosheidspercentage naar leeftijd en geslacht

Bron: Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

3.3 Naar opleidingsniveau en migratieachtergrond

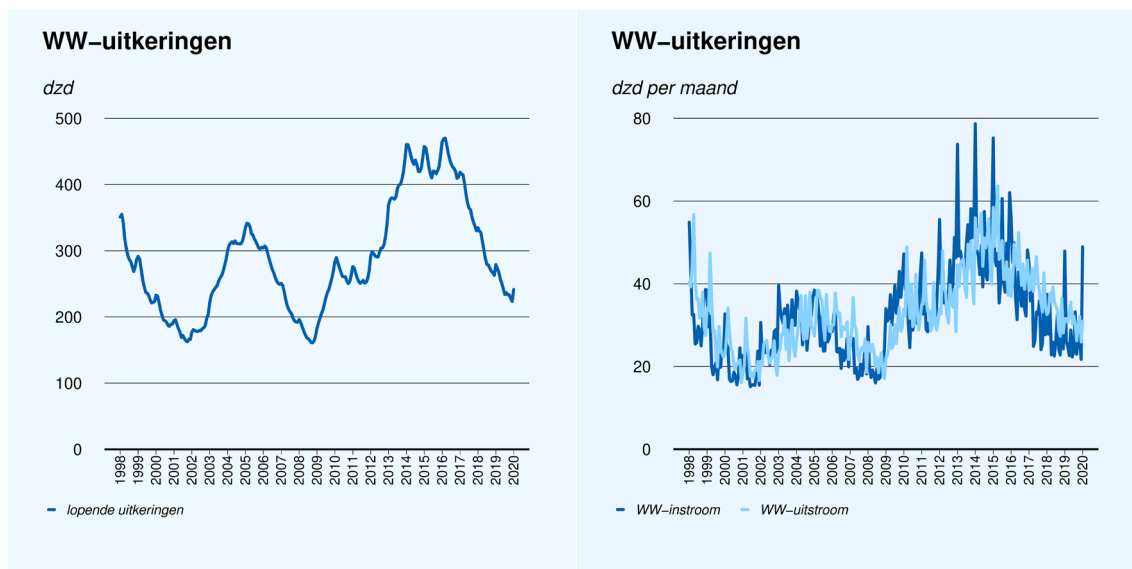
Figuur 3.3 Werkloosheidspercentage naar opleidingsniveau en migratieachtergrond

Bron: Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

4 WW-uitkeringen

Figuur 4.1 WW-uitkeringen

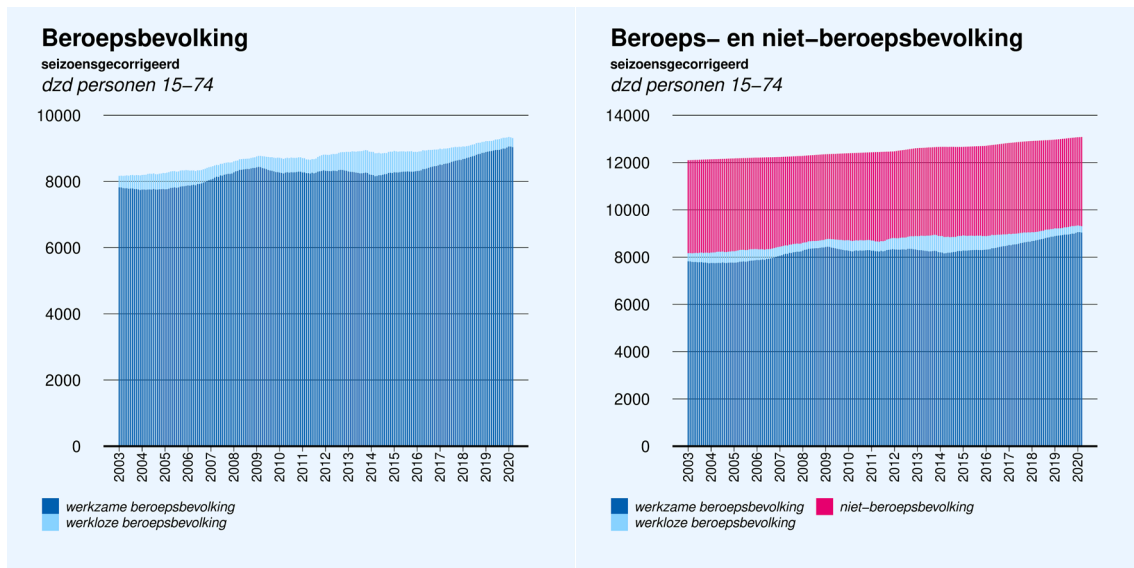

Bron: UWV.

5 Beroepsbevolking

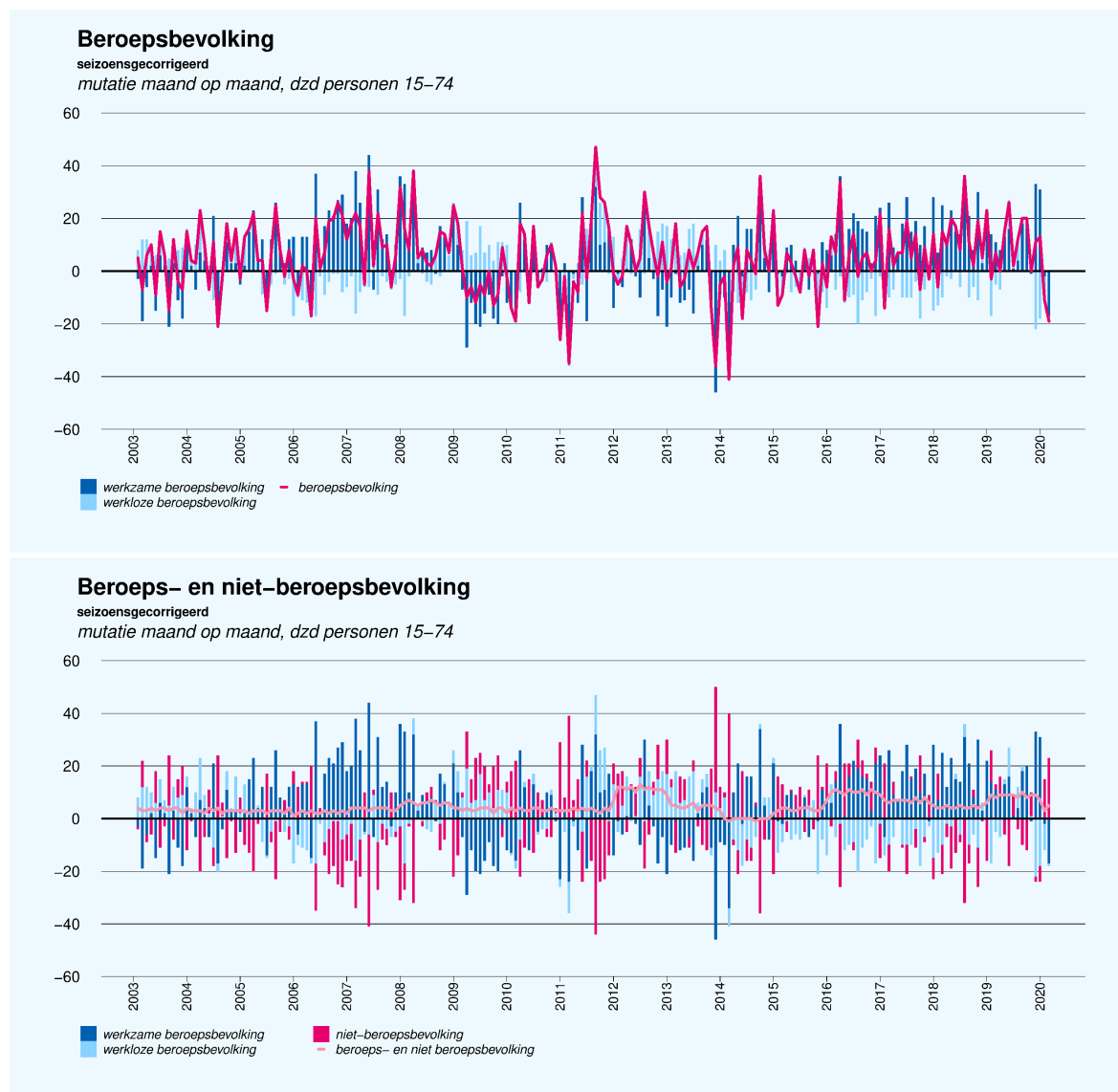
5.1 Beroepsbevolking in personen

Figuur 5.1 Beroepsbevolking

Bron: Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

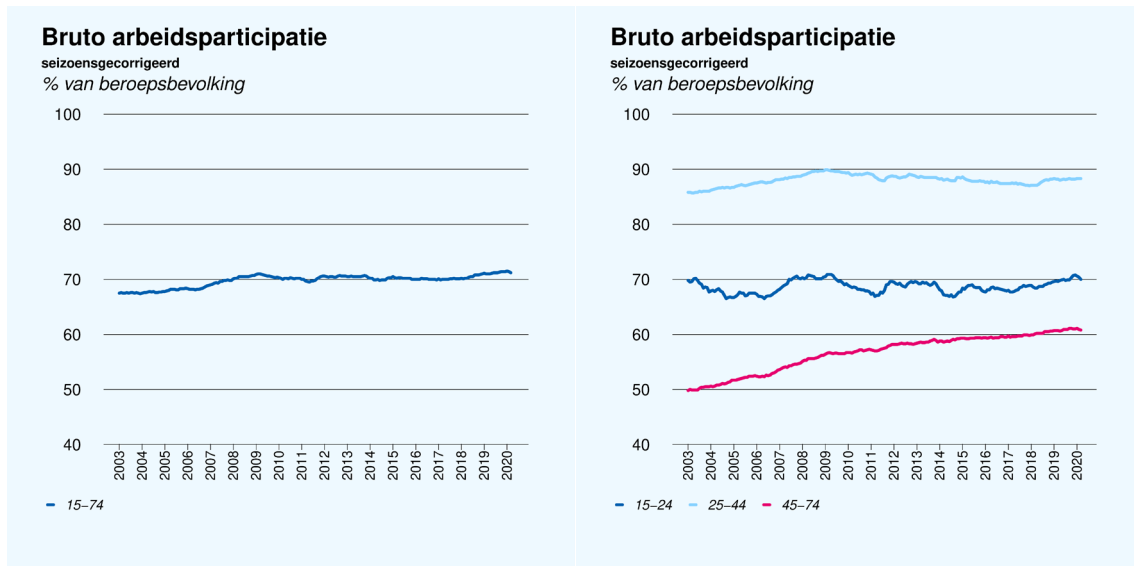
Figuur 5.2 Mutaties beroepsbevolking

Bron: Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

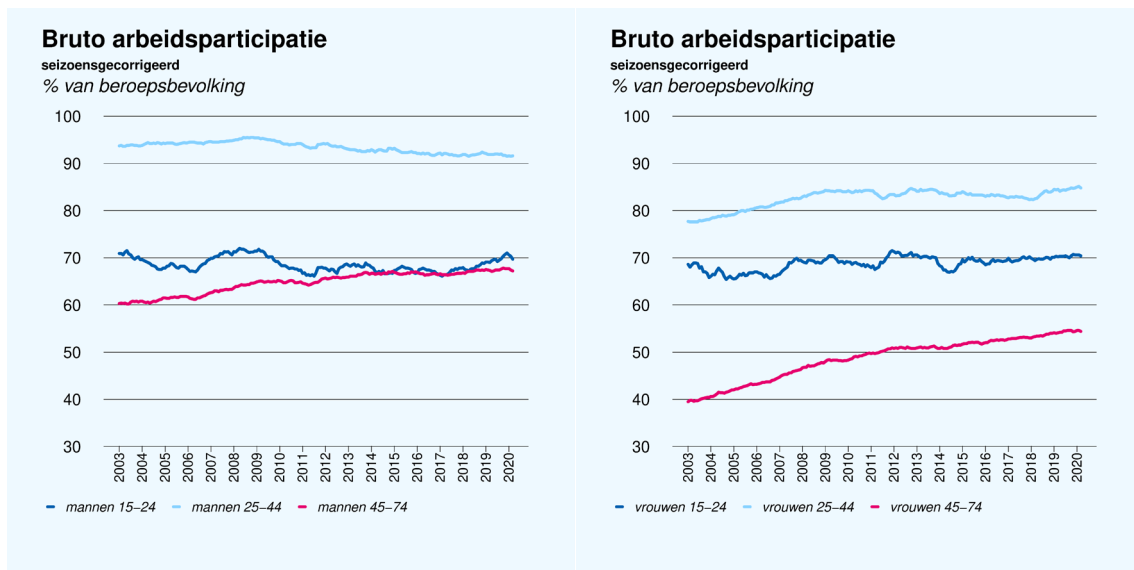
5.2 Bruto arbeidsparticipatiegraad

Figuur 5.3 Bruto arbeidsparticipatiegraad (totaal en naar leeftijd)

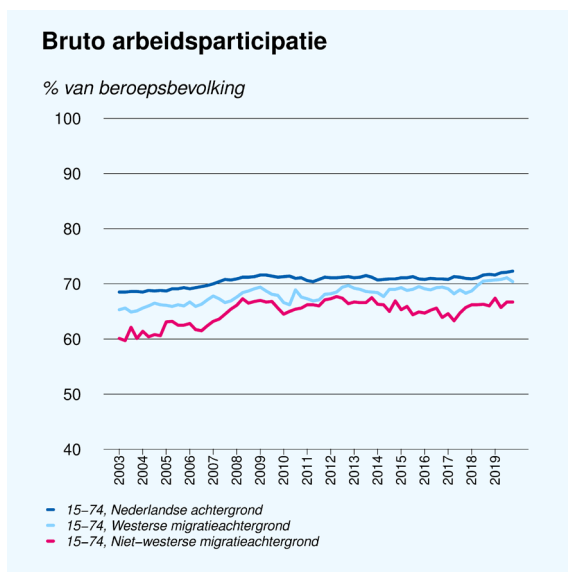
Bron: Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

Figuur 5.4 Bruto arbeidsparticipatiegraad (naar leeftijd en geslacht)

Bron: Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

Figuur 5.5 Bruto arbeidsparticipatiegraad (naar migratieachtergrond)

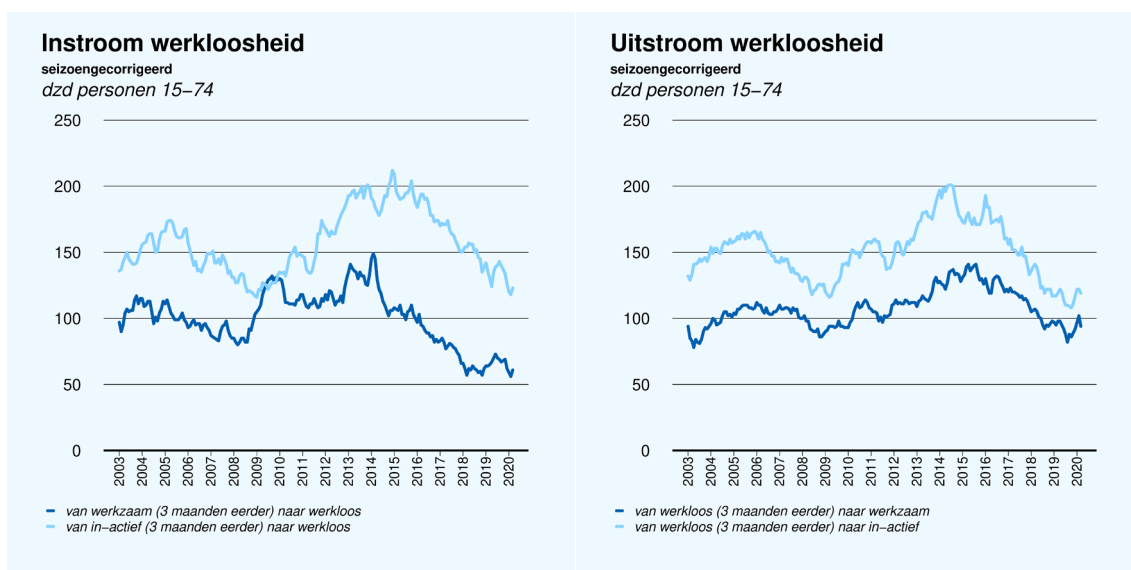

Bron: Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

6 Stromen op de arbeidsmarkt

6.1 Werkloosheid

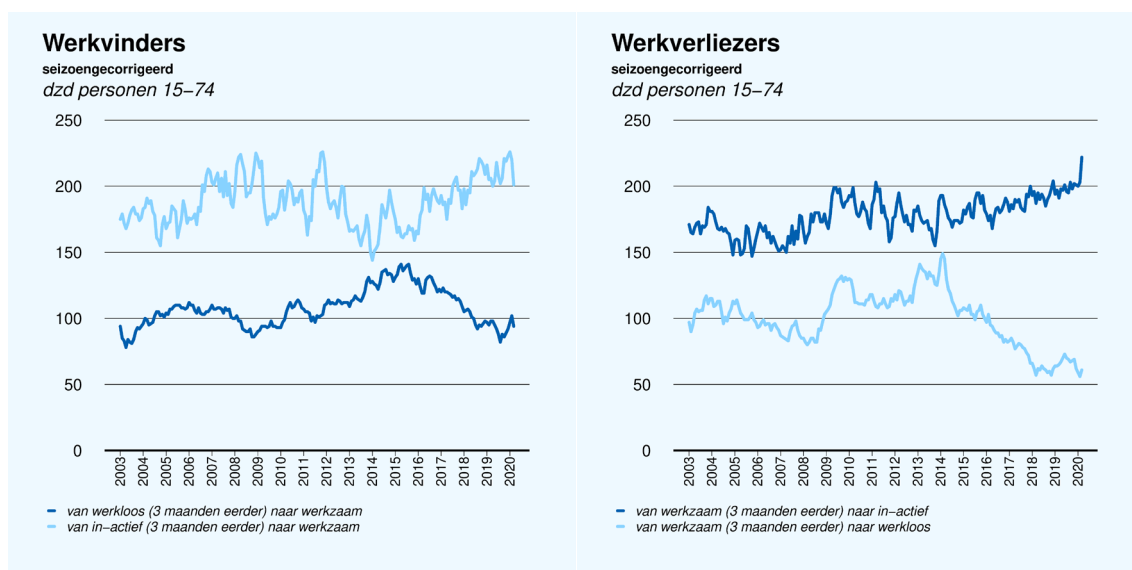
Figuur 6.1 In- en uitstroom werkloosheid

Bron: Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

6.2 Werkzaam

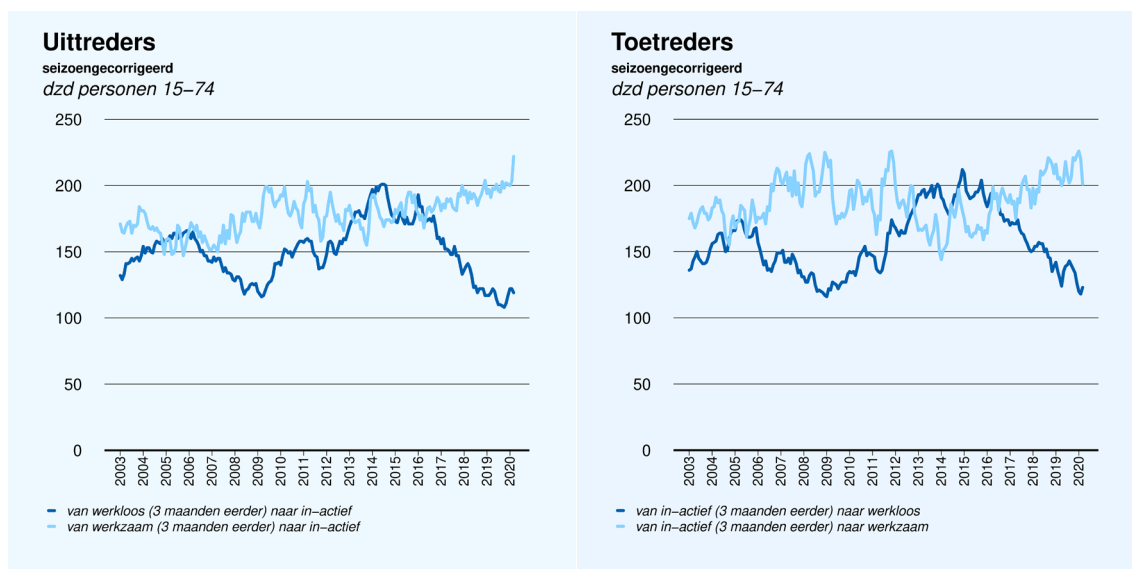
Figuur 6.2 Werkvinders en werkverliezers

Bron: Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

6.3 Niet-beroepsbevolking

Figuur 6.3 Uittreders en toetreders

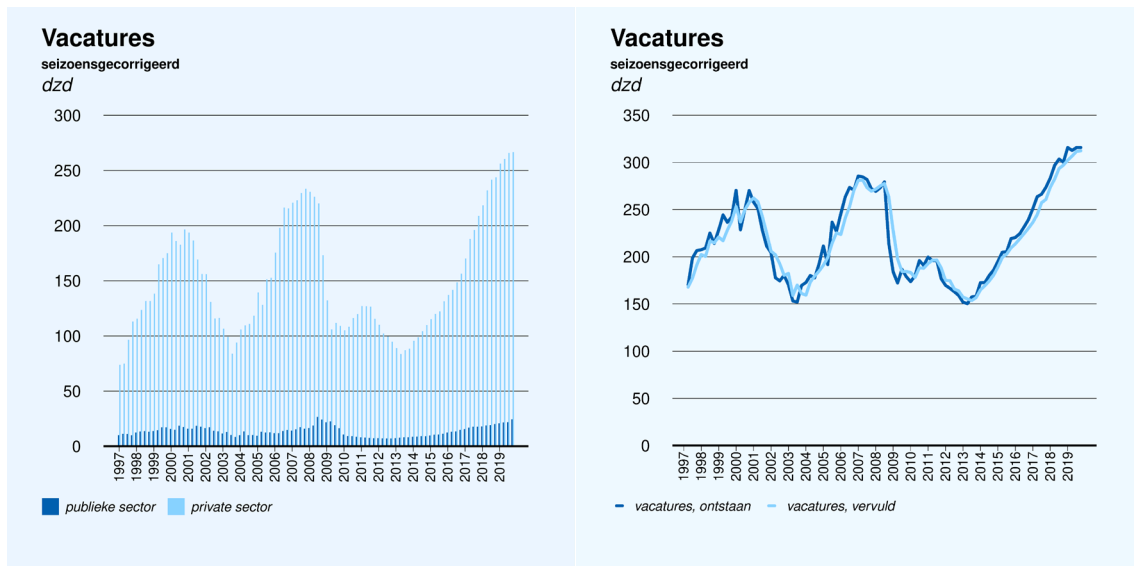

Bron: Enquête Beroepsbevolking (EBB), CBS.

7 Indicatoren arbeidsvraag

7.1 Aantal vacatures

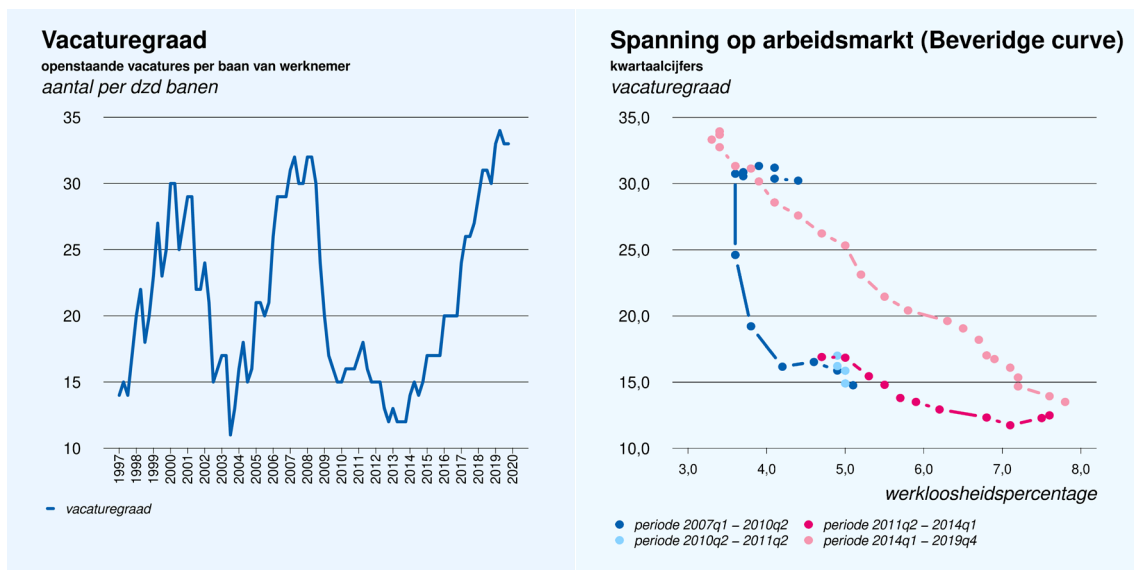
Figuur 7.1 Vacatures

Bron: CBS.

7.2 Vacaturegraad en Beveridge curve

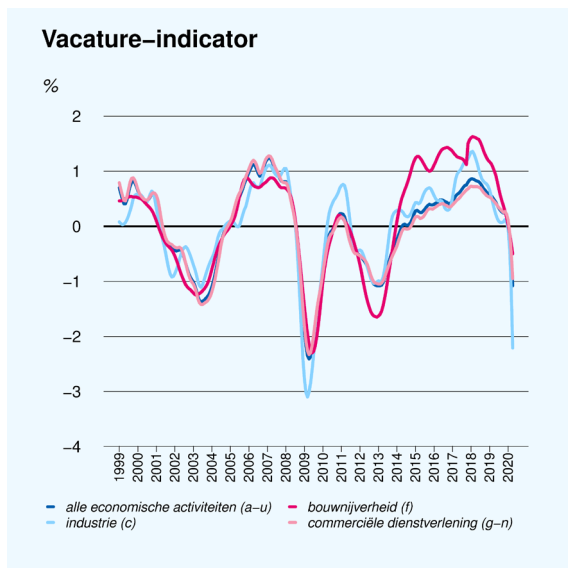
Figuur 7.2 Vacaturegraad

Bron: CBS.

7.3 Vacature-indicator naar sector

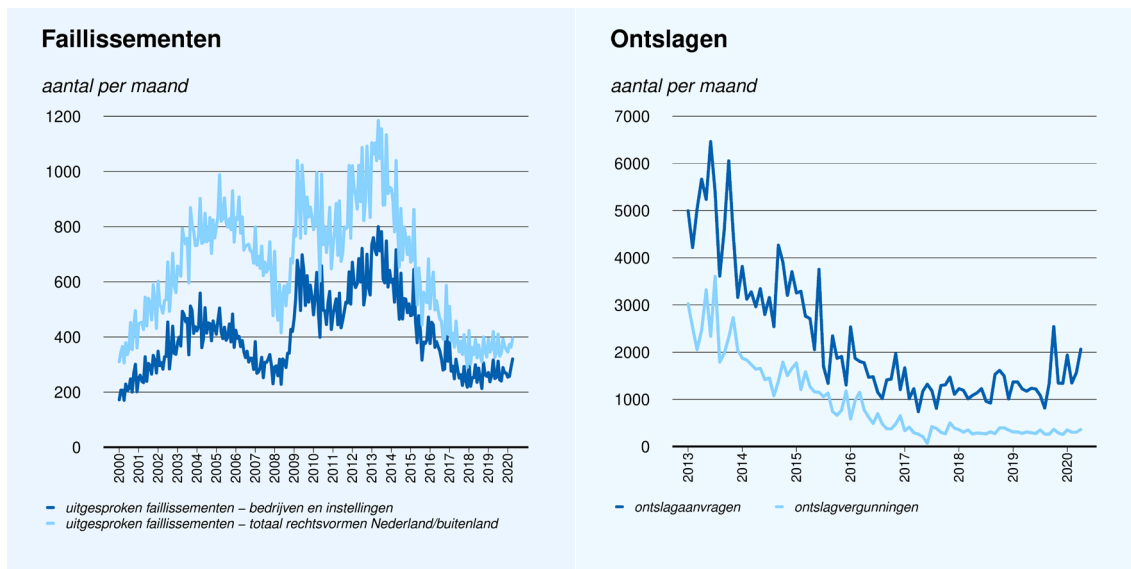
Figuur 7.3 Vacature-indicator naar sector

Bron: CBS.

7.4 Faillissementen en ontslagen

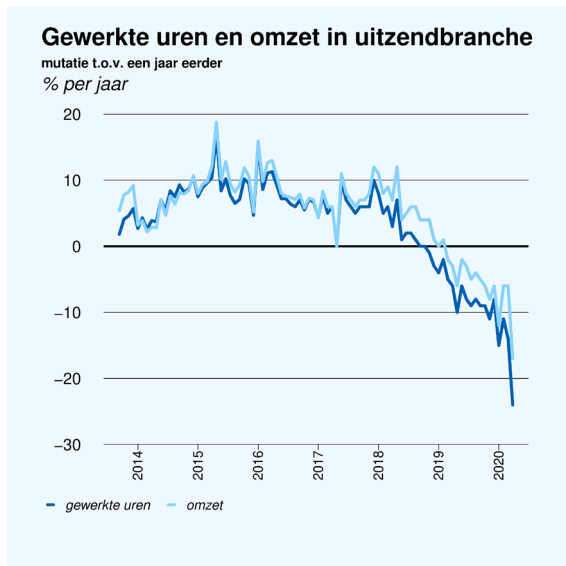
Figuur 7.4 Faillissementen en ontslagen

Bron: CBS.

7.5 Gewerkte uren en omzet in uitzendbranche

Figuur 7.5 Gewerkte uren en omzet in uitzendbranche

Bron: ABU.

8 Begrippenlijst

8.1 Arbeidsmarktstatistieken

- **Beroeps- en niet-beroepsbevolking (CBS, EBB)** Personen die tot de werkzame, de werkloze of de niet-beroepsbevolking behoren. Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking).
- **Beroepsbevolking (CBS, EBB)** Personen die betaald werk hebben (werkzame beroepsbevolking), of die geen betaald werk hebben, recent naar betaald werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn (werkloze beroepsbevolking). Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking).
- **Bruto arbeidsparticipatiegraad (CBS, EBB)** Het aandeel van de (werkzame en werkloze) beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking). Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking).
- **Werkzame beroepsbevolking (CBS, EBB)** Personen die betaald werk hebben (werkzame beroepsbevolking). Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking).
- **Werkzame personen (CBS, AR, arbeidsvolume)** Personen die een baan hebben bij een in Nederland gevestigd bedrijf of instelling, of bij een particulier huishouden in Nederland. Tot de werkzame personen behoren alle personen die betaalde arbeid verrichten, ook al is het maar voor één of enkele uren per week, ook als zij: arbeid verrichten die op zichzelf genomen legaal is, maar waarvan de beloning aan de registratie door de fiscus of sociale zekerheidsautoriteiten wordt onttrokken ('zwarte arbeid'); tijdelijk geen arbeid verrichten, maar wel doorbetaald krijgen (bijvoorbeeld bij ziekte of vorstverlet); tijdelijk onbetaald verlof hebben opgenomen.

- **Gewerkte uren (CBS, AR, arbeidsvolume)** Het totale aantal uren dat werknemers en/of zelfstandigen gedurende de verslagperiode werkelijk hebben gewerkt. Niet-gewerkte uren wegens verlof of ziekte tellen dus niet mee. De gewerkte uren van werknemers worden berekend door de betaalde uren (de overeengekomen uren plus de betaalde overwerkuren) te vermeerderen met onbetaalde overwerkuren en te verminderen met feitelijk niet gewerkte uren die betaald worden, zoals wegens ziekteverzuim, zwangerschaps- en bevallingsverlof, stakingen, weerverlet, ouderschapsverlof en kort verzuim. De gewerkte uren van zelfstandigen worden rechtstreeks bepaald.
- **Werkloze beroepsbevolking (EBB)** Personen die recent naar betaald werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn. Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking).

8.2 Indicatoren arbeidsvraag

- **Faillissementen (CBS)** Het aantal natuurlijke personen (met en zonder eenmanszaak), bedrijven en instellingen dat door uitspraak van de rechter in staat van faillissement is verklaard.
- **Vacature-indicator (CBS)** De vacature-indicator geeft een indicatie voor de richting waarin de vacatures zich naar verwachting van de ondernemers zullen ontwikkelen. Hoe optimistischer of pessimistischer de ondernemers gestemd zijn over de ontwikkeling van de vacatures, des te meer zal de waarde van de vacature-indicator positief of negatief afwijken van de nullijn en des te groter is de verwachting dat de vacatures zullen toe- of afnemen. De vacature-indicator kan een waarde hebben die varieert tussen de -3 en +3 procent.
- **Vacatures (ontstane, CBS)** Het aantal ontstane vacatures per kwartaal heeft betrekking op de vacatures bij particuliere bedrijven en overheidssectoren die tijdens het verslagkwartaal zijn ontstaan. Bij de ontstane en vervulde vacatures worden ook gerekend de vacatures die in het verslagkwartaal zowel ontstaan als inmiddels weer vervuld zijn.
- **Vacatures (openstaande, CBS)** Het aantal openstaande vacatures per kwartaal heeft betrekking op de vacatures bij particuliere bedrijven en overheidssectoren aan het einde van het kwartaal.
- **WW-uitkeringen (UWV)** Het aantal uitkeringen in het kader van de Werkloosheidswet (WW) dat aan het eind van de verslagperiode niet was beëindigd.

8.3 Achtergrondgegevens

- **Type dienstverband (Positie in de werkkring)** Indeling van de werkzame beroepsbevolking. Als een persoon meer dan één baan of werkkring heeft, dan wordt uitgegaan van de baan of werkkring waaraan de meeste tijd wordt besteed.
 - *Werknemer*
met een vaste arbeidsrelatie (vast contract)
met een flexibele arbeidsrelatie (flexibel contract)
 - *Zelfstandige*
zonder personeel (zzp)
met personeel of meewerkend gezinslid (overige zelfstandige)
- **Onderwijsniveau (hoogst behaald)**
 - *Laag onderwijsniveau*
het hoogstbehaalde onderwijsniveau is laag onderwijs. Dit omvat onderwijs op het niveau

van basisonderwijs, het vmbo, de eerste 3 leerjaren van havo/vwo en de entreeopleiding, de voormalige assistentenopleiding (mbo1).

- *Middelbaar onderwijsniveau*

het hoogstbehaalde onderwijsniveau is middelbaar onderwijs. Dit omvat de bovenbouw van havo/vwo, de basisberoepsopleiding (mbo2), de vakopleiding (mbo3) en de middenkader- en specialistenopleidingen (mbo4).

- *Hoog onderwijsniveau*

het hoogstbehaalde onderwijsniveau is hoog onderwijs. Dit omvat onderwijs op het niveau van hbo of wo.

- **Migratieachtergrond** Kenmerk dat weergeeft met welk land een persoon verbonden is op basis van het geboorteland van de ouders of van zichzelf.

- *Persoon met een Nederlandse achtergrond*

Persoon van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het land waar men zelf is geboren.

- *Westerse migratieachtergrond*

Persoon met als migratieachtergrond een van de landen in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika en Oceanië, en Indonesië en Japan. Op grond van hun sociaal-economische en sociaal-culturele positie worden personen met een migratieachtergrond uit Indonesië en Japan tot de westerse migratieachtergrond gerekend. Het gaat vooral om mensen die in het voormalig Nederlands*Indië zijn geboren en werknemers van Japanse bedrijven met hun gezin.

- *Niet-westerse migratieachtergrond*

Persoon met als migratieachtergrond een van de landen in Afrika, Latijns-Amerika en Azië (exclusief Indonesië en Japan) of Turkije.